

Тема 6. Планування та дизайн наукового дослідження у сфері права

1. ЕТАПИ ПЛАНУВАННЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Загальна логіка планування

1. Виявлення наукової проблеми
2. Формування теми
3. Аналіз стану наукової розробки
4. Визначення концепції дослідження
5. Планування структури
6. Формування календарного плану

Початковий етап

- Обґрунтування актуальності
- Визначення наукової новизни
- Встановлення практичного значення
- Формування попередньої гіпотези
- Визначення джерельної бази

Концептуалізація дослідження

- Формування авторської наукової позиції
- Визначення підходу (доктринальний, порівняльний, міждисциплінарний)
- Узгодження об'єкта, предмета, мети
- Попередня структура роботи

2. ВИБІР ТИПУ ТА ДИЗАЙНУ ПРАВОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Типи правових досліджень

- Теоретико-правові
- Галузеві
- Порівняльно-правові
- Історико-правові
- Міждисциплінарні
- Емпіричні правові дослідження

Дизайн правового дослідження

Дизайн — це логічна модель організації дослідження.

Включає:

- концептуальну рамку
- методологічну основу
- структуру доказування
- послідовність викладення матеріалу

Варіанти дизайну

- Проблемно-теоретичний
- Порівняльний
- Кейс-орієнтований
- Нормативно-аналітичний
- Модельно-прогностичний

Критерії вибору дизайну

- Тип наукової проблеми
- Характер джерел
- Наявність емпіричних даних
- Рівень теоретичної розробки теми
- Очікуваний науковий результат

3. ПОБУДОВА СТРУКТУРИ ДИСЕРТАЦІЙНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Нормативні вимоги

Враховуються положення:

- Закон України «Про вищу освіту»
- Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність»
- підзаконні акти МОН щодо атестації здобувачів

Типова структура дисертації

1. Вступ
2. Розділ 1 – Теоретико-методологічні засади
3. Розділ 2 – Аналіз чинного законодавства та практики
4. Розділ 3 – Авторська концепція та пропозиції
5. Висновки
6. Список використаних джерел
7. Додатки

Логіка побудови розділів

- Від загального до конкретного
- Від аналізу до синтезу
- Від критики до конструктивних пропозицій
- Від опису до моделювання

Типові помилки структурування

- Дублювання змісту в розділах
- Відсутність логічних переходів
- Нерівномірність обсягу
- Невідповідність назви розділу його змісту
- Відсутність авторської позиції

4. КАЛЕНДАРНЕ ПЛАНУВАННЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ

Значення тайм-менеджменту

- Контроль виконання етапів
- Раціональний розподіл ресурсів
- Підготовка публікацій
- Планування апробації результатів

Орієнтовна модель планування

- 1 рік – теоретична база, публікації
- 2 рік – аналіз законодавства та практики
- 3 рік – формування авторської концепції
- 4 рік – завершення тексту, апробація, захист

Інструменти планування

- Індивідуальний план аспіранта
- Графік підготовки розділів
- План публікацій
- План участі у конференціях
- Контрольні точки (milestones)

5. РИЗИКИ ТА ОБМЕЖЕННЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Наукові ризики

- Недостатність джерельної бази
- Зміни законодавства
- Невизначеність правозастосовної практики
- Відсутність емпіричних даних

Організаційні ризики

- Порушення календарного плану
- Перевантаження викладацькою роботою
- Відсутність публікацій
- Недостатня апробація

Методологічні ризики

- Невідповідність дизайну поставленій проблемі
- Слабка аргументація
- Надмірна описовість
- Відсутність наукової новизни

Обмеження дослідження

- Часові межі
- Територіальні межі
- Галузеві межі
- Нормативні межі
- Доступ до інформації

Стратегії мінімізації ризиків

- Регулярні консультації з науковим керівником
- Корекція плану при зміні законодавства
- Публікаційна активність
- Попередня експертна оцінка результатів
- Дотримання принципів академічної доброчесності